

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szövegközt és nyílttér 1'50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0'70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. június 10.

24. Szám.

Gazdasági bajok.

Soha nem illet volna az emberekre jobban ama mondás, hogy: sohasem volt úgy, hogy ne szorult volna egyik ember a másik segítségére, mint manapság. Eme igaz mondást már őseink hangoztatták s ime mi épen úgy panaszkodunk, talán még jobban, mint elköltözött apáink. A szegény néprétegek egész Prekmurjében, sőt és egyéb fűszert nem pénzen vásárolnak, hanem tojás, vagy más megfelelő értékért. Nem is szólva a drágább dolgokról, mert az ilyen szükségleteiket nem tudják kifizetni; az ilyen árukat vagy hitelbe veszik, vagy ha így nem lehetséges, más gazdától kérnek kölcsön, várják, míg megjön az aratás, hogy 'kifizethessék hitelezőiket. Milyen szánalmas képet ad az ilyen vidék! Menjen ki a vidékre, azt látja, hogy a nép legnagyobb része kukoricalisztet vásárol kenyérnek és a legjobb gazdák adósak maradnak az árával.

Egy-két évi rossz termés, egy kis elemi csapás, szerencsétlenség az állattenyésztésben és vége a jó kedvnek, vége a szerencsének, a sorvadás kellemtelen betegsége ütött be az erszényekbe, melynek biztos halál a vége.

A háború utáni időben minden kis bugyellárist a papirpénznek használatos nagy erszények váltották fel; s mily csudálatos, ezen összehajtható nagy erszényekben ma csak apró dinárok vagy parák foglalnak helyet, ha kinyitják, az aprópénz gurul, de nem is sok felé!

Vannak olyan gazdák is, akik restelik az otthoni kereskedőtől pénz nélkül venni a kenyérnek valót, inkább pár hónapra kérnek hitelbe lisztet s ezeknek azután

A nagy aratás.

Az idei félev végét járja, kánikula napjai felé közeledünk. Vagy mi, létezik még kánikula? Rég el van feledve. Még előttünk a hideg tél réme, a tavasz ismeretlen fogalom, májusi kikelet a fagyosszentek köpönyegébe takaródzott és a június dere fagyasztotta meg: még tavasz is alig van. Mégis erőszakkal nőtt

egy dinárral drágábban 4 helyett 5 ért számítják kilóját; persze, a szükségben levő egyéneken, akit segíteni kellene, lehet száz százalékos kölcsönt keresni! Ezek a szegény emberek hiénái. Ezek mind kicsi dolgok! Hát még a nagyobbak! Pusztuljon el a gazdának lova vagy tehene, azt visszavenni nem tudja. Bármely szerencsétlenségből omoljon össze a háza, azt visszaépíteni nem tudja. Erjen egy vidéket elemi csapás, ott biztosan a föld-legújabb koldusait látjuk.

Es mennyi szerencsétlen spekuláció! Minden ember szeretné, ha saját portáján lehetne, ahol nem parancsol neki a házi úr, ahol nem kell neki rettegnie az örökös béremelésről és hordozószkodástól! Vesz, vagy épít magának egy kis házikót, belemegy adósságba s mit lát? Évek multával az elértéktelenedett vagyonkát drágán szerezte s munka alkalom nélkül, még a kamatot sem tudja fizetni, nem pedig a tőkét!

Hova lett az emberi számítás, mikor minden erőmegfeszítés hiába való, minden igyekezet irányát veszíti! Az eddigi időjárás nem kecsegteti a gazdaságot, sem a kertészt; ha pedig ezeknek nem lesz, mit szól akkor az iparos és mit a kereskedő?

Lehet egyetértés a családban, egyletekben, községekben és vidékeken, ha a gazdasági ki-

ki a gabona kalásza, hogy gazdája verejtékes munkáját gyümölcseivel fizesse meg.

Június harmadnapján már forrón tűzött a nap, füledt volt a levegő, csak az éjszaka hideg. Már-már hinni véltük, hogy mindaz, ami el volt késve, helyre lesz pótolva, minden élő növény önkénytelenül is nyújtózkodott, je-

látások kedvezők, de teremts békét és megeledést minálunk, ahol a szegénység nehéz éveit éljük.

Keressen most kölcsönt a kis gazda vagy kisiparos, amikor a szegénység ütött tanyát egyszerű portáján.

Ahogy a kéregető koldust elküldik sok küszöbről és sok bezárt ajtókra talál, ép úgy küldik el a jobb jövő reményében adósságba került polgártársainkat a bankárok asztalától. Hova menjünk? Kihez forduljunk anyagi segítségért? A szomszéd, a pénztár stb. mind elutasít! A gazdagnak szívesen adnak!

„Nagy a bajunk, panaszunk, Nem hallja az Isten, Nincs égen, nincs földön, Ki rajtunk segítsen!“

Az egyébként jó sorsban élő prekmurjei népre is rájöttek évek óta fokozódottan a nehézség napjai. A jövő perspektívája, sehogyan sem gyönyörködtet bennünket, a ködös és felhős időjárás kétségbe ejt mindnyájunkat.

A jó remény ne hagyjon el bennünket, bizakodjunk a régi közmondásban, hogy a borura mindig derü következett s a szegénységben s nehéz időkben is boldogok lehetünk, ha vágyainkat kevesebbre mérjük, egymásban nem az ellenséget, hanem a jó barátot nézzük és egymást a lehetőség határáig segítjük!

R. F.

léül annak, hogy a gúzsából kiszabadult. A gabona-tenger hullámzásától felszálló virágporfelhő a tengervíznek sziklához csapdosása által finomra porlasztott ködjére emlékeztette az őstermelő született természetbúvárat. A fű mosolyogva hívogatta a neki táperőt adó állatokat, a fák sűrű lombja szállásul ajánkozott a csi-csergő madárkának, de jött június ötödnapja s az emberek szívszorongva lesték a közelgő komor felhőt, mely rövid pár perccel rá, alig negyed óra alatt, minden reményt megsemmisített, minden örömet búra váltott: megvolt a — nagy aratás.

A vöröses-szürke felhőkből tojásnyi jég hullott egymást érő sűrűségben. Az emberek ijedten menekültek s a menedékhelyről dermedt pózban szemlélték, a természet mindent megsemmisítő haragját. Mintha mind megannyi mérgezett nyíl, fúródna szívükbe, mikor látniok kellett hogy mint vesztül el életét a kevéssel előbb ringó búzakalász, hogy mint oszlik el a régen nem evett puha rozskenyérevés reménye és hogy mint hullik földre a gyümölcsevel együtt fiókáját etető madárka.

A gabona tenger hullámzása, virágporának felhőszerű játéka többé nem szórakoztatja a természet gyönyöreit élvező szemlélt. A gyönyörű kalász szomoruan hajtja fejét a földbe, hova a jég megkínózva kényszerítette. Egy-egy hirmondónak megmaradt fej pedig a kenyérért kiabáló őstermelőt és éhező családját jelképezi, amint bánatos arcvonásával csak annyit mond: — „Megvolt a nagy aratás, mi lesz jövőre.“

Terjessze és olvassa a „MURAVIDÉK“-et

B. S. A.

MOTORKERÉKPÁR

világhírű

Schmel Armis Ltd. Birmingham gyártmány a legjobb

Azonnal kapható

Maribori kerületben

AUTOMOBILES MOTOCIKLES, MARIBOR, Trg Svobode 6.

Prekmurjében: **NEMECZ JÁNOS** vas és gépkereskedésében **Murska Sobota**

Jégverte el közép Prekmurjét.

Levél és kisebb ág sem maradt a fákon. — Állatok bögnek az éhségtől, nincs mit adni nekik. — Kenyér, vetőmag és takarmány nélkül maradt sok község. Gyors segély szükséges!

A meleg napokkal beköszöntött június hava, mely minden jóval kecsgette a földművest, szomorú képet festett közép Prekmurje mezőire. Ötödikén délután négy óratájt erős viharral jött a jég, mely sokhelyt tojásnyi nagyságu volt pozdorjává verte nemcsak a kalászt, de még a rét fűvét is úgy, hogy több községben még az állatok elé sem vihetnek semmit; marha bög az éhségtől.

A vihar Ausztria felől jött Korovci és Cankován lépte át a határt, mely aztán két helyenként fél kilométeres sávval Bogojinájig terjedt s utjában minden növényt elpusztított. Fákra leveleket ágastól tördelte le, a vastag jég, vetések szalmáját átvagdalta, ablakokat be tördelte, mezőn talált embereket véresre sebzett s a rétből tarlót csinált, a vihar több ház tetejét levitte.

Jégpusztította sávba esnek a következő községek: 1) az egész határt elverte: Korovci, Cankova, Zenkovci, Strukovci, Puzsavci, Lemerje, Brezovci, Predanovci, Gorica, Puconci; 2) a határ észak vagy déli része pusztult el: Fukslinci, Szkakovci, Krajna, Topolovci, Beznovci, Markisavci, Szeborci, Martjanci, Nemcsavci, Morávci, Tesanovci. Az 1) alatt jelzett községek kenyér, vetőmag és takarmány nélkül vannak.

Prekmurje alsó vidékét a mezei egerek pusztították el, a középsőt a jég, felső vidék pedig a víztől és fagytól szenvedett, már most késhet — a gyors segély? A tavalyi rossz termés miatt leg-

többen nagyon várták az új termés beérését, hogy a legelső kaszavágást is markon szárihassa meg és kicsépelve azt a malomba vigye. Vajjon mit visz most? Üres zsákot, pénz nélkül, vagy uzsorakamatra?! Ezt ha'óságilag kell megakadályozni, s kérjük erre képviselőinket is, és arra, hogy állami támogatás útján adassék azoknak, kik legjobban szükségelik az ideiglenes gyors segélyt, kenyér és vetőmag pedig — zsarolók közbejötté nélkül — állami támogatással és olcsó kölcsön formájában nyújtassék. Tagadhatatlanul *Prekmurje ma még inkább mint máskor ellátatlan vidék, állami gyors segély nem késhetik!*

POLITIKAI ÉLET.

Olasz-török barátsági szerződést Mussolini olasz miniszterelnök és Suad bég török követ Rómában aláírták.

Görögországban megszűnt a kormányválság még pedig úgy, hogy a régi Zaimisz kormány megalakult újra s folytatni fogja azt a politikát, amelyet félben hagyott. Görögországban az olasz-török szerződés megkötését kedvezően fogadták s a görög-török szerződés megkötése már most tetemesen meg van könnyítve.

A Népszövetség javaslatát, melyet a román-magyar optánsperben hozott, — Románia elutasította. A magyar kormány annak idején magáévá tette a javaslatot, de most a román elutasítás miatt döntés ismét nem lehet, tehát ez a kérdés továbbra is megmarad megoldatlanul. A román külügyminiszter most fogja megindokolni állásfoglalását ebben az ügyben.

Ruszinszko panaszainak felülvizsgálására a Népszövetség külön bizottságot fog kiküldeni. A Népszövetség jogosnak találta azokat a panaszokat, melyeket az ukrán nemzeti tanács feliratában előadott. Ruszin-

szko megalakításakor a csehszlovák kormány bizonyos kötelezettségeket vállalt, amelyeket azonban nem tart tőle s most kéri a Népszövetséget, hogy a prágai kormánynál hasson oda, hogy ígéreteinek tegyen eleget. Ruszinszko területe önként csatlakozott a csehszlovák köztársasághoz s a prágai kormány akkor megígérte, hogy Ruszinszko önkormányzatot kap s mivel eme kötelezettségét a csehszlovák kormány nem teljesítette, most elérkezett az ideje, hogy az elkövetet hibákat jóvá tegye. Az Erdős Kárpátok népe várja a bizottság kiküldését.

A csalogány.

Láthatatlan kedves madár,
Tőled zong az egész határ;
Rejtek helyed fel nem lelem,
Téged hallva, újjul lelkem.

Dalod száll a magas égbe,
Megújodást hoz a szívbe,
Kinek lelkén a bánat ül,
Dalod hallva, bújja enyhül.

Bánatosak hallgassátok,
Mit szólnak a csalogányok?
Azt csattogják, énekelik,
Télre tavasz következik!

Bármilyen nagy a te bajod,
De ha azt a szép dalt hallod,
Akkor bizzál, van még vigasz,
Minden búdra lessz új tavasz!
RUZSA FERENC.

HIREK.

— Ne tartsuk a pénzt odahaza! Verén Mátyás Jómódu goricaí gazda kisé betegeskedvén, odahaza feküdt az egyik szobában. Ezalatt a szomszéd szobába, — egy a viszonyokkal ismerős, — belopódzott, s kb. 5000 Din. készpénzt elémelt. Ez világos nappal, f. hó 6.-án d. e. történt, mégis a tettes eddig még ismeretlen. Verén hallotta, hogy valaki jár a szobájában, de a fe-

leségére gondolt, mivel elég bátran mozgott a szobában.

— Amerikaiak! Lapunk terjesztésével, előfizetési díjak telvételével Zakócs István és Pliszár Lajos vannak megbízva Bethlehomban. Előfizetési díj egy évre jelenleg Dollár: 1.60.

— Élő fáklya. Krajna és Cankova közti osztrák határról jövőt csempészt pillantott meg a finánc, ki a csempészt megállásra szólította. A csempész nem állt meg, mire a finánc rálőtt. A golyó a csempész hátizsákját furta át, mitől a benne levő »Pojazer« gyufa meggyulladt s csakhamar lángot fogott az egész hátizsák, mellyel most már mintegy égő fáklya szaladt a csempész. Kapott-e égési sebeket, nem tudni, mert ellógott.

— Egészségügyi kiállítás Murska Sobotában. A ljubljanaí állami egészségügyi intézet június hó 17. [10]24.-éig a murska-sobotai gimnázium tornatermében egészségügyi kiállítást rendez. Kiállításra kerül, többféle betegségnek okozója valamint az egészséges és a beteg otthon. Kiváló orvosok tartanak előadásokat a következő betegségekről a trachoma, tuberkolózis, himlő, sarlahról, az alkoholizmusról, az egészségről és a testápolásról. Prekmurje összes lakosságát, iskoláit és hivatalait felkérjük, hogy tekintsék meg ezt a nagyfontosságú kiállítást. A községek vezetősei és az iskolák igazgatói jelentsék be jun. 10.-éig a murska-sobotai Sreski poglavárnál azoknak a számát, akik a kiállítást meg akarják nézni, hogy a látogatásokat kellőképen rendezni tudjuk.

— Meghívó. A šalovci önk. tűzoltó egyesület felszerelése javára 1928. június hó 10.-én d. u. 2 órai kezdettel a Štefanec-féle vendéglőben és kerthelyiségében nyári TÁNCMULATSÁGOT rendez, melyre a n. é. közönséget ezuton is tisztelettel meghívja az egyesület.

— Ló forgalmi tilalom. A beográdi földművelésügyi miniszterium vet. br. 6321. 28. V. 1929. közhírré teszi, hogy a magyar kormány Budapesten az itteni vidék lóainak be- és átvitelét tényészbénaság miatt betiltotta. Ezen tilalom a magyarországi határszéli forgalomra is kiterjedt.

Hangulat.

Irta: BORHÁLY.

Verőfényes tavaszi nap; amikor a méhek egymást kergetik a napfényben, a levegő tavaszi illattal telített; egy ifju bandukol lassan, kimért léptekkel az erdő lombosodó, fái alatt. A lombsuttogás, madárdal annyira lebilincseli, hogy nem törődve semmi mással, saját gondolatainak adja át magát. — Szeretné a világot átölelni, minden körülötte levő tárgyon a saját megelégedett jóérzését vissza tükrözve látni. Szeretné, ha ugyanazt az érzést egy személyen, annak lelkében, egész lényén megtestesülve magához ölelhetné, — hogy átönthesse lázongó érzéseit, forró vérenek lüktetését egy hozzá hasonló hangulattal bíró személybe. — Gondolataiba mélyedve észre sem vette, hogy már a faluba ért, — ahol pünkösöd másnapja lévén,

épen zene mellett tölti kedvét a fiatalosság. Eh, talán betérünk egy pohár sörre, talán lesz némi látni való is.

Ezzel már befelé irányozta lépteit. Barátai örömmel látják jöttét, — a lányok kedvtelve legeltetik szemüket a korcsu, nyulánk fiatalemberen, akinek napbarnított arcából nyugodtan tekintenek sötét szemei széjjel. A táncmintha lehűtené kissé, — amint jobban és jobban belemerül, úgy csillapodik nyugtalan vére. Egyszer, csak egyetlen egyszer önti el heves vérhullám az ifju arcát, amikor Bözsikével a karján egyöntetű iramban kerülnek meg a táncteret. Bözsikét is elragadja a tánc heve s kedvesen tesz szemrehányást a későn érkezett fiatalembernek. Bálint igéri, hogy helyre hozza mulasztását s mindjárt lefoglalja a következő táncra is.

S a zene ritmikus hangjaira szinte egygyé fornak s nem beszélnek semmit,

csupán szemükben villanik fel egy-egy megértő sugár. — Bálint úgy érzi, hogy megtalálta vágyódó lelke a másik felét, aki megérti az ő megmagyarázhatatlan érzéseit. Amikor meg megkapja az engedélyt, hogy haza is kísérheti Bözsikét, — akkor meg épen úgy érzi, hogy ma ő volt a legszerencsésebb halandó. Válásakor a kézszerítésük sokkal melegebb, bizalmasabb és sokatmondó volt, amely azt mondta a megértőnek, hogy a szépnek mégsebb is lehet a folytatása, — mire Bálint dudolva tért haza pihenőre és boldogon gondolt a kékszalagos fűgönyökre, melyek mögött Bözsike egy napbarnított fiatalember képével hunyta be szemeit.

Mi szeretnék lenni?

Kinek virágozzék, virágos árvácska?
Kinek nyilladozzék a fűrtös juharfa?

Mindkettő csak egynek a szegény legénynek,
Akire manapság a lányok nem néznek.

Ezt mondja az egyik: minek is nézniek?

Te benned örömet a lányok nem lelnék;
Manapság a szegényt nem is óhajtozzák,

Pérez nélküli legényt nem is kell, hogy lássák.

A régi becsület de hamar elmullott!
Az igaz szeretet csütörtököt mondott.
Hát még a szerelem! Jjobb róla nem szólni,

Mert ilyet sehol sem lehet ma találni.

Régi tilalomfa — szeretet, szerelem,
Jobb, ha messze vagytok, távozzatok tőlem;

Az érdek világot nem tudom már nézni,
Jobb szeretnék újra szegény legény lenni!

RUZSA FERENC.

— Pénzt találtak már! 1927.-ben egyik vásár alkalmával, amelyet a murszka-szobotai előjáróságnak átadtak megőrzés és tulajdonosának felkeresése céljából. Aki pénzt elvesztett, az jelentkezék.

— Ágatanovics Raniszláv a parlament alelnöke hirtelen elhunyt. Temetése elsőjén volt Beográdban nagy részvétellel. Temetésén megjelent a kormány több tagja és sok képviselő. Az elhunyt alelnök a demokrata párthoz tartozott. Az elhunyt tartalékos alezredes volt s mint ilyen, tagja volt a hadseregnek.

— Bulgáriába irányított két vagon hadianyagot foglaltak le a beográdi állomáson. A vagonok Olaszországból érkeztek, Bulgáriába voltak irányítva s a fuvarlevelek szerint narancsot tartalmaztak. A vizsgálat megállapította, hogy a vagonokban hadianyag, főleg bombák és kézi granátok vannak.

— Lukács György volt magyar népbiztost, akit Kua Béla ügyéből kifolyólag szintén Bécsben letartóztattak, most szabadlábra helyezték, de nem szabad neki Bécsből távoznia.

— Saját fiát fogta el egy budapesti detektív. Budapesten a főucca 44. sz. alatti házban Masznyák Péterné 70 éves asszony ellen rablóátadást követtek el, de a tetteseknek rabolniok nem sikerült, mert valaki elzavarta őket. A nyomozás folyamán érdekes fordulat történt. Nagy Mihály detektív jelentette a főnökénél, hogy a trafikosz nő támadóit elfogta. Az egyik tettes pedig az ő saját fia Nagy Sándor, harmadosztályú tanító képezdei növendék, aki rossz társaságba keveredett s néhány nappal előbb hazulról eltűnt. Mikor ismét előkerült, apja vallatóna fogta s így vallotta be, hogy két társával ő követte el a betörést. Ez alapon hamar megkerült a másik tettes is, míg a harmadikat keresik. A rendőrség elismerésben részesítette a kötelességtudó detektívet.

— A Prpics-féle rablóbanda hat tagját halálra ítélték. Az ítélet hat rablóra halálról szól s az ítélet még azt is kimondja, hogy az elítélteket minősorrendben kell felakasztani. Először Szmojver Franjot-, azután Krkics Ibrahimot-, Krmptics Máriaht-, Brdarics Nikolát-, Vrbanac Mijót- és végül Prpics Pavlét fogják kivégezni. Az elítéltek közül négyen belenyugodtak az ítéletbe, kettően semmiségi panaszt jelentettek be. Négy vádlottat és három asszonyt a törvényszék felmentett. Hozott még a törvényszék egy élethossziglani-, egy tizenöt évre szóló-, és egy öt évi fegyházra szóló ítéletet is. A királyi ügyész az összes büntetésekbe belenyugodott.

— Kun Béla kiadatását megtagadta a bécsi tartományi törvényszék azzal indokolva, hogy azok a bűncselekmények, melyekkel a magyar hatóságok terhelik Kun Bélát, mind politikai bűncselekmények s így a kiadatás megtagadható. Az osztrák területen elkövetett bűncselekményekért a napokban vonják felelősségre Kun Bélát.

— Károlyi Mihály gróf perújítása. Károlyi Mihály gróf, volt magyar köztársasági elnök 1924-ben egy vegyes

bíróóság ítélete alapján hazaárulás bűne miatt birtokait elvesztette Magyarországon. A hetvenezer holdat kitevő birtok legnagyobb része a kincstárnak jutott, míg egy részt a hitbizományi örökösök kapták, de a végleges felosztás még nem történt meg. Károlyi gróf most ügyvédje: Nagy Vince dr. útján szegény jogon újra perelni akar birtokaiért s már is kérvényt adott be s hirszerint nagy fontossági nemzetközi okiratokkal igyekszik bebizonyítani, hogy ő hazaárulást nem követett el. A szegényjog megítélésére a kérelem felett a napokban fog dönteni a törvényszék.

— Szerencsétlenségek a tengeren. A »Presipent Garfied« és a »Kershaw« nevű amerikai gőzhajók a Martas szigeteken mellett összeütköztek. A Kersaw elsüllyedt, legénysége megmenekült. A »Grainon« 6042. tonnás angol gőzös utban Vanbuvertől—Hamburg felé Sant Thomasnál sziklába ütközött és elsüllyedt. A japán tengerparton Kohaido vidékén szélvihar következtében négyszáz halász életét veszítette.

— Az állami anyakönyvvezetést bevezetik az egész országban. Korosec Anton belügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőházhoz, a névhasználatról s arról hogy minden családi eseményt, születés-, házasság-, halálesetet anyakönyvbe kell bevezetni. Az anyakönyvvezető egy állampolgári jegyzéket fog vezetni.

— Apagyilkosfiu. Djulaves községben Szeketa Pero tizenéves fiu fejével agyonvágta részeges, házsártos, veszekedő apját, ki a gyenge test alkalmat fiut ütötte, verte, kínoztta. Így történt legutóbb is, és a fiu önvédelemből apját a fejével agyonvágta. A gyerek önként jelentkezett.

— Az angol és ir kommunistákat szovjet pénzen akarják felfegyverezni s erre most rájöttek az angol hatóságok. Most az angol rendőrség az angoliai orosz intézményeket, kereskedelmi vállalatokat, bankokat a legszigorúbb rendőri ellenőrzés alá vettette.

— Egy gimnázista leány a Tiszába ugrott, mert elbukott az osztályvizsgán s azt a szégyent nem bírta elviselni. Szasajka Irma, egy menekült orosz ezredes leánya Szentán a Tisza hídjáról ugrott a vízbe, de nagy nehezen kimentették s a kórházba vitték. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— A lugkő-szoda-szabad forgalma ellen mozgalom indult meg. A Szerb-Orvos egyesület legutóbbi ülésén dr. Palicsné Szántó Olga magyar orvosnő előadást tartott a „Mérgező alkáliák által okozott szembetegségek” címmel. Kifejtette, hogy igen sok bajnak, szerencsétlenségnek oka ott keresendő, hogy a lugkőhöz mindenki könnyen hozzá férhet. A hatóságoknak tehát meg kellene szüntetniük a lugkő szabad forgalmát.

— Hercegovina éhező gyermekei. A Narodna Zaštita elnöke nemrégiben tért vissza hercegovinai utjáról, hol az éhező vidékek sorsát tanulmányozta. Hozott magával egy növény gyűjte-

ményt, a melyben bemutatja, hogy ott kenyér helyett mit eszik a nép. Az elnök valóban megdöbbentő állapotokról számol be. Hozott magával ötven éhező gyermeket is, kiket részint magán uton, részint hivatalosan helyeztek el. A gyermekek kiéhezve és lesóványodva jöttek Hercegovinából, hogy jobb körülmények közé jutva megmentessenek a további nyomorgástól.

— A bánáti méregkeverő asszony. Az egész Délbánátban nagy izgalmat keltett az „Ilandza” községbeli méregkeverő asszony, aki titkos szereivel már sok emberéletet kioltott. Baba Anajka a nevek, ilencven éves és foglalkozására nézve — mint ő maga mondja — varázslónő. A borzalmas tömeges mérgezés miatt eddig már kilenc embert tartóztattak le, kikre az a gyanu, hozzátartozókat ez asszony módszerével megmérgezték s akik az eseteket nem is tagadják, csak az asszonyt tagad, ki a mérgeket adta. Azt állítja, hogy ő csak Isten segítségével gyógyított s ő az embereket teljesen kigyógyította. Ez a boszorkány jó családból való, s valamikor nevelőintézetben is nevelték s nagyon ravaszul és kitérő módon válaszol a hozzá intézett kérdésekre s igen vigyázva védekezik.

— Mérgező gáz ölt meg tizenegy embert Hamburgban, a súlyosan sebesültek száma pedig kilencven. Egy gyárban a mérgező gázokat tartalmazó hordók valahogyan megsérültek s a kiömlő gáz, amerre csak haladt, pusztította az embereket. Egy lakodalmas menetből három embert ölt meg. Végre tűzoltóknak sikerült a hordókat víz alá sülyeszteni, azonkívül az eső is megeredt s így lett vége a nagy bajnak. A szörnyű mérgező gázt festékgyártásnál használták.

— Napoleonnak egy sapkáját adták el Párisban egy árverésen a napokban. Hiteles okmány igazolta, hogy a sapka valóban Napoleoné volt annak idején. A sapkáért 37.500 frankot adták.

— A Duna hullámaiban szüit. Magyarországon Tököl községben a Duna partján egy asszony fűteni való rőzsét szedett. Megsebezte kezét a rőzsészedés közben s elment a Dunához, hogy a sebet kirossza. Az asszony áldott állapotban volt s már közel volt szülési idejéhez. Kézmosás közben egyensúlyt veszített, a vízbe esett s a hullámok elsodorták. Segélyt kérő sikoltozásait végre meghallották az emberek s a már eszméletét veszített asszonyt kimentették a hullámokból. Akkor látták, hogy az asszony vergődése közben kis fiút szült, ki azonban a vízben megfuladt. Az asszonyt sikerült életre hozni.

— Virágcserepet akart csinálni Valjevóban egy ember talált granátból. Ez azonban a kezében fetrobbant, ötöt megölt, két fiát pedig igen súlyosan megsebesítette.

— A „Bremen” repülőgép nem tud eltávozni Greenly Islandról, mert felszállás után kis magasságban a motor megállt s a gép leesett, újra megrongálódott. Senkinek baja nem esett. Most Németországból egy ugyanolyan gép fog érkezni Amerikába s Köhl kapitány és társa azon fognak visszatérni Európába.

— A rákbetegség szerumát fedezte fel Polsek Jan celjei — szloveniai tanító, ki már husz év óta folytat gyógyászati kutatásokat. Sikerült neki olyan szert előállítania, amely biztosan gyógyítja (Nem hiszem. Szerk.) rákos betegségek minden fajtáját. A rák gyógyszerét Abjininnek nevezte el.

— Az eltűnt léghajó. A léghajó — az Italia — mely tudományos kutatások céljából az északi sarkra ment, úgy látszik, végképen elveszett tizenhat utasával — kilenc tudós férfi és hét matrózával. — Május huszonötödikén tíz óra huszonhét perckor érkezett az Itáliáról az utolsó hír, azóta megszűnt minden értesítésadás. Pedig a léghajón két tartalékos táviró gép is volt, de úgy látszik, egyszem működhetett tovább. A benzín készlet biztos, hogy már rég elfogott, de enni-való az volt hőven több mint husz napra való. Vannak, akik abban reménykednek, hogy a vihar sodorta el a léghajót valamely rémes tájra s ott talán megélhetnek az utasok, azonban gyenge a remény. Jégtörő hajókkal, repülőgépekkel, kutya szánokkal, foka és prémesállatokra vadászó emberek keresik a szerencsétlen utasokat, kiknek sorsáért most az egész világ nagyrészvétellel aggodik.

Naznanje se da,

da je na prodaj v jako dobrem mestu v Štrigovskoj fari ena dobra in lepa hiša z celim gospodarskim poslopjem. K hiši spada okrog 20 oralov dobre oratje zemle, travniki, šume z stoječimi drevesi, velik sadovnjak i velik prostor za sajenje gorice, vse to je v enem falati skupaj. Prodajajo se tudi isto tam konji, krave, svinje, plugi, brana, kola i vse gospodarska orodja. Proda se skupaj ali tudi posebej, kupci se lahko zglasijo za podrobnejše podatke vsaki dan pri

ALBERT KODBA

gostilničarju

ŠTRIGOVA

Medjimurje.

TORMA.

Férj a feleségéhez:

„Tudod-e, hogy a minapi telefon beszélgetésem alkalmával nagyon megsértettél egy valakit! Azt mondtad neki, hogy marha!”

„Jaj! Istenem, hát, fiacskám én azt hittem, hogy teveled beszélek!”

Jó tanács.

„Doktor ur, kérem! Adjon tanácsot! Mit csináljak a férjemmel, egész éjszakán át beszél álomban?”

„Hát engedje csak egyszer napközben szóhoz jutni ötét s akkor éjszaka majd minden esetre hallgatói fog.”

Őszinte kérdés.

„Ejnye, barátocskám, de helyes felöltőd van!”

„Mond csak egész őszintén, volt valaki a boltban amikor vetted?”

Kevés a feje.

„Fiacskám, miért nézel a kezre, mikor azt kérdelem tőled: mennyi öt meg öt? Azt már a fejeddel is ki kellene számolnod!”

„Apukám, de nekem nincs ám tíz fejem!”

Fürdőben.

„Kérek fürdőjegyet!”

„Egyet, vagy talán egy tucatot tetszik parancsolni?”

„Hát mit akar maga? Azt gondolja, hogy én még tizenkét évig fogok élni?”

Háztartás.

Légypiszkos buturok tisztítása. Polítirozott butorokról könnyű szerrel eltávolíthatjuk a légypiszkot, ha kis posztó darabra pár csepp petrolumot öntünk s ezzel dörzsöljük át a légypiszkos butort, amely igen szép fényt kap ezen eljárás által. Egy rész szalmiákszesz és két rész víz keveréke is leviszi a légypiszkot.

Hűtés jég nélkül. Ha ebédhez vagy vacsorához hideg itallal akarunk szolgálni s hirtelen nem tudunk jéget keríteni, tegyük az italt tartalmazó palackot hűvös léghuzamos helyre s borítsunk rá hidegvízbe mártott vastag konyharuhát. Ha a kendő száradni kezd, újra vízbe kell mártani. Ez az eljárás igen kellemes hűvösséget ad az italnak.

Rossz szagu hus. Megtörténik, hogy nyáron az olyan husnak is kellemetlen szaga van, amely egyáltalán nincsen megromolva, Ezen úgy segíthetünk, hogy a húst forró kamillateával jól megmossuk, azután tiszta hideg vízzel leöblítjük. Ugyanilyen módon távolíthatjuk el a vadhus sajátságos szagát is, melyet sokan nem szeretnek.

Konyhamérleg — mérleg nélkül Ha nincsen konyha mérlegünk akkor jegyezzük meg magunknak, hogy: 1 lecsapott evőkanál liszt 1 deka, 1 lecsapott evőkanál zsemlyemorzsa 1 deka, 1 lecsapott evőkanál só 3 deka, 1 lecsapott evőkanál cukor 1 1/2 deka, 1 le-

csapott evőkanál kakao 3 deka, 1 tejes kanál vaj vagy zsír 4 deka, 1 tejes kanál liszt 2 1/2 deka, 1 tejes kanál cukor 3 1/2 deka, 1 tejes kanál dara 3 1/2 deka, 1 tejes kanál rizs 3 deka, 1 liter víznek a súlya 1 kilogramm.

GAZDÁLKODÁS.

Ésszerűen javítsuk a puhább utainkat.

A keréken közlekedők (szekér, kocs, autó és biciklisek) unszolására muszáj néhány sort írnom. Bocsánat érte!

Ha (a főutat kivéve) biciklin vagy szekéren valamire kiszáll, írja fel izgalmaikat és az ég és a föld között a szabadban pld a csernelovci, predanovci, szkakovci uton egy-egy 1/4 méter mélységű vizet lebecsájító, az uttestet keresztirányban szelő ereszt előtt tett kifejezéseit, ha addig nyelvé, melyet minden eresznél kétszer megharapja, még használatra alkalmasnak véli, azt fogja találni, hogy kezdetben megelégszik a csillagok mozgatásával, mert leszedi őket; azonban jóérzése ellenére holmi sístergő istennyila és menykő hullásokkal is fogja díszíteni annak fejét, aki a rossz uttal rosztrátlivá pacskoltatta kényes részét és amelynek gyógyításához a hűvös ülfürdők ajánlatnak.

Az uttestek és utak (felszínek) hibáinak felesleges felsorolása helyett becses figyelmét felhívják általam a gépjük törött ülfürdőzők, hogy a sok mindenféle tudni való felül mire kell ügyelni az utjavítások alkalmával.

Kívánatos, hogy az ut kemény felszíne 1/4 (a puhább 1/3) hengersizűen domboru legyen, hogy arról a nedveségek azonnal, maguktól lefolyhassanak. A keménysége és szilárdsága rendszeres szekérkerék talpszélesség mellett 5—6 métermázsa (tehén bírása) legyen. Mindezt elérjük a mi utainkon, ha évenként 2-szer husz centiméter, vastagságu kavics réteget terítünk az uttest közepő harmadára. Később ez módosul, az ut használata szerint; többet és többször kavicsozunk. Az ökölnél nagyobb kavicsot az uttest közepvonalára helyezük. Az ut széleit avagy, ha előzőleg az árkokba sok kavics került, az árkokból kiemelt földet is lapátoljuk a kavicsrétegre, hogy az egyes kavics darabok jobban rögzítve legyenek. Minden kavics előbb-utóbb, de biztosan az árkokba kerül. Igyekezzünk az ut két oldalán járni a könnyebb járóművekkel. Csak a magasan rakott és súlyos szekerek haladjanak az ut közepén, az ut ezáltal domboru és kemény lesz, nem kell eső után eresztéskaparni. NEMES.

KÖZGAZDASÁG.

Az új adótvény. Egy nemrég megjelent statisztika szerint az ország földadója országrészek szerint a következőképpen oszlik meg: Szerbia: Macedoniával és Montenegróval az ország területének 42 százaléka; ezen a területen 3.900.000 hektár föld után 450 millió földadót fognak fizetni. Horvátország; az ország területének

15 százaléka, — 8.740 000 hektár után 607 millió dinár földadót fizet. Bosznia és Hercegovina; az állam területének 20 százaléka; — 2 500.000 hektár föld után 875 millió dinár földadót fizet. Vajdaság — a Szerémséggel: az állam területének 11 százaléka és 2.310 000 hektár föld után a legtöbb földadót, 1.524 millió dinárt fog fizetni. Szlovenia, az állam területének hat — 6 — százaléka, 1.550.000 hektár után 250 millió dinár földadót fog fizetni. Dalmácia, az állam területének 5 százaléka; 1.250.000 hektár föld után 60 millió dinár adót fizet. Az ország 15.250.000 hektár földje után 266 millió dinár földadó esik az új adótvény alapján. Látható tehát, hogy ebből a Vajdaság, vagyis az ország területének 11 százaléka egy milliárd és 524 millió dinárt, — vagyis az egész ország földadójának a felét fizeti.

Szerkesztő üzenete.

R. A. T. Alkalmazkodás végett értesítelek, hogy az olasz konfliktusról szóló cikkezés min. rend.-re megtiltatt. Ödv.

Ifj. I. D. P. Felvilágosító soraimért tessék kérem alkalmilag valakit kozzám küldeni. Tevékenységét továbbra is szépen kérem.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA, június 8.			
100 kg.	Buza	Din.	365—
»	Rozs	»	360—
»	Zab	»	300—
»	Kukorica	»	325—
»	Köles	»	300—
»	Hajdina	»	275—
»	Széna	»	50—65
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	75—100
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA június 8.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9:50	10.—
Üsző	6.—	7.—	8:50	9.—
Tehén	3.—	4.—	5.—	6.—
Borju	—	—	12.—	12:50
Sertés	—	—	13:50	14:50
Zsir 1-a	—	—	22.—	26.—
Vaj	—	—	—	85—45
Szalonna	—	—	25.—	28.—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1.—

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56:70
1 Pengő Budapest	= »	10.—
1 Schil. Bécs	= »	7:99
1 Kor. Praga	= »	1:67
1 Lira	= »	2:46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

Prodam

malo rabljeni šivalni stroj »Mundlos« No 111. Vprašati v Šoli, Moščanci.

Proda se posestvo.

Poleg Radgonske ceste nej daleč od M. Sobote, z vso živinov kompletno ino z posejanov zemlov. Okoli 7 1/2 plügov samo za dale delati. Hiža, štale, tüdi kompletno vse zidano, stoji samo 4 leta. Cena 160 jezero Din. Hiža je sposobna za vsakovrstno trgovino. Več se zve v PREKMURSKI TISKARNI v M. Soboti.

Árverési hirdetmény.

Községi vendéglő Šalovcin 1928. évi július hó 1.-én d. u. 2 órakor a helyszínen nyilvános árverésen 1929. január 1.-től 1931. december 31.-ig terjedő időre bérbe adatik. Kikiáltási ár 6000 Din. Árverési feltételek megtekinthetők a községbirónál.

Šalovci 1928. május 20.

Községi előljáróság.

Pincérinasnak

egy jobb házból való inas azonnal felvétetik TURK vendéglőben Murszka Szobota.

„PUCH“

Biciklik

Motorkerékpárok

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben Murska Sobota.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni Franc Trautmann

Murska Sobota Cerkvena ulica 191.

SZNEJÉ i MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpoküpjete Vase potrebscsine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRALY M. Sobota, glávni trg, gde je velika záloga i zbera v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfle in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikaj nüca.

Velika záloga 'zenszki krscsákov i rázno traletno i drobno blágo.

Szolidna posztre'zba! Niszike cène!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom MURSKA SOBOTA.

REMENJE ZA MAŠINE

REMENJE ZA MAŠINE

ma na zálogi remenje za mašine vsake mere, cd najboljše fabrike remenja po originalni fabrički cenaj

Štefan Holzman

trgovina z ledrom v MURSKI SOBOTI Lendavska cesta 57.